

NAAR EEN KRIJTTEKENING.

H. W. MESDAG † 1831—1915

Zoo is er dan weer een schilder der oude generatie gestorven. Nu rest er ons nog één, de droomer Thijs Maris, wiens werk buiten iedere school staat en die, wonende in den vreemde voor ons reeds iets onwezenlijks heeft gekregen. Eigenlijk kunnen wij wel zeggen dat met Mesdag de laatste band verbroken is die ons nog bond aan de Haagsche School, die tijd van kracht en opbloei onzer schilderkunst. En ook ging met hem een der meest populaire personen uit het Haagsche kunstleven heen.

Wie kende Mesdag niet, wie had hem niet eens gezien, als hij rondliep op Pulchri — één van zijn troetelkinderen — druk gebarend voor een van zijn laatste schilderijen of met

zijn eigenaardige neuzige stem het werk prijzende van een der andere kunstenaars dat hem sympathiek was. Hij had iets in zich van de ou-bollige ronde echte Hollander, goed-

hartig voor den-geen die in nood was en geholpen moest worden, vol grappen, en altijd zeggend wat hem voor den mond kwam. Of hij nu de Koningin rondleidde in de tentoonstellings-zalen of een van zijn eenvoudige vrienden, hij bleef dezelfde, men moest hem maar nemen zooals hij was. Maar met al zijn schijnbare onverschilligheid en

luidruchtigheid deed hij veel goed in de kunstwereld. Hoeveel gevallen zijn er niet bekend dat hij van arme jonge schilders een stuk werk voor een goeden prijs kocht, alleen om hen

H. W. MESDAG.

NAAR EEN KRIJTTTEKENING.

aan te moedigen. Hij was altijd royaal en ruim in zijn oordeel.

Het was niet alleen door zijne persoonlijkheid dat Mesdag zoo populair is geworden, ook door zijn werk. Zijn schilderijen verbeelden de zee, de zee die den Hollander zoo lief is, waarmede hij is opgegroeid, die hij gezien heeft in alle fasen van zijn leven. Als hij vroolijk was en de golven hem tegenrolden met een krachtig uiteenspatten van hunne zilte druppels: als hij stil en rustig was en de zee daar lag als een even rimpelend meer en als hij terneergeslagen was of opstandig tegen het leven en de woeste dreigende golven zich tegen de pieren en strandhoofden wild te pletter sloegen, altijd vindt hij in de zee het beeld van zich zelf, schoon en wisselend, weer.

Mesdag heeft de zee eenvoudig weergegeven, zóó, als de meeste menschen hem zien, zijn schilderijen liggen binnen het begrip van de op kunstgebied weinig ontwikkelden, zij kunnen zijne stemmingen begrijpen en medevoelen.

Zijn visie was noch diepzinnig, noch nieuw maar vóór alles werd zijn werk gekenmerkt door oprechtheid en eerlijkheid van gevoel. En het was daarom dat men er van hield.

Laten wij Mesdags kunst niet overschatten

en haar vergelijken met die zijner zooveel krachtiger tijdgenooten. Hij was geen groot schilder maar de stille werker die zijn talent nooit forceerde, die in zijn werk niet trachtte gewichtig of buitensporig te doen, die zijn liefde voor de zee uitte op zijn eenvoudige bevattelijke wijze; die zich gaf zooals hij was.

Hij schilderde ons een nauwelijks bewegende zee, met de dobberende pinken, waarin de gloeiend-gouden zonnebol langzaam weggleedt. Even zijn de masten der schepen met de trillende wimpels en de verre horizont rood gekleurd door het scheidende licht.

Het was in deze stemmingen en in zijn vlug gemaakte opzetten dat hij het best was.

Eén daad is er waarvoor wij, en ook die nà ons komen, Mesdag ten allen tijde dankbaar moeten zijn; dat is de royale schenking van zijn kostbare kunstverzameling aan den Staat. Het Museum Mesdag dat een beeld geeft van de Barbizonsche school, dat de beste stalen bevat van onze Haagsche school, dat een zeldzame collectie Mancini's bezit, waarin bijna ieder kunstwerk blijkt geeft met zorg en toewijding gekozen te zijn, zal als een geheel bij elkaar blijven, en steeds als een levende herinnering zijn aan zijn schenker.

A. B.